

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Co/35/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217032
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217032.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 04.08.2014, č. k. 9C/60/2013-111, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 21.10.2014, č. k. 9C/60/2013-131 a o odvolaní navrhovateľa proti výzve Okresného súdu Nitra zo dňa 22.09.2014, č. k. 9C/60/2013-118 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa prvým napadnutým uznesením zo dňa 04.08.2014, č. k. 9C/60/2013-111, uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 20 eur, ktorý vyrubil podľa položky 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, domáhajúc sa ním jeho zrušenia. Uviedol, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie a keďže napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľ len hádať. Namietal, že podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom, teda ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehala len podanie žaloby na náhradu škody a spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Uviedol, že podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd preto nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, a preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Mal za to, že uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007 a taktiež v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Uviedol, že mu preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal a takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s článkom 12 ods. 1 a článkom 13 ods. 1 písmeno a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na článok 59 ods. 2 ústavy vylúčené a súd je pri výkone svojej rozhodovacej právomoci viazaný článkom 2 ods. 2 a teda platí, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Navyše, podľa

ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, kedy bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Súd prvého stupňa druhým napadnutým uznesením zo dňa 21.10.2014, č. k. 9C/60/2013-131 zastavil dovolacie konanie o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 1 odsek 1, § 2 odsek 1 písmeno a/, § 5 odsek 1 písmeno a/, § 6 odsek 2, § 10 odsek 1, § 18ca zákona o súdnych poplatkoch, ako aj položku 7a Sadzobníka súdnych poplatkoch. Uviedol, že navrhovateľ sa písomne podaným návrhom, doručeným dňa 28.09.2012, domáhal od odporcu zaplataenia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, keď Okresný súd Levice o návrhu na vydanie poverenia rozhodol po zákonnej lehote a nesprávne. Okresný súd Nitra rozsudkom návrh zamietol. Proti rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a Krajský súd v Nitre rozsudkom napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Dňa 16.09.2014 podal navrhovateľ dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre. Výzvou doručenou navrhovateľovi dňa 01.10.2014, vyzval navrhovateľa na zaplataenie súdneho poplatku za podanie dovolania vo výške 40 eur v lehote 10 dní a zároveň navrhovateľa poučil, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplataený v správnej výške, súd konanie zastaví.

Navrhovateľ súdny poplatok za dovolanie v lehote 10 dní nezaplatal a proti výzve podal odvolanie. Konštatoval, že dovolacie konanie je samostatným konaním, a preto ne je možné na neho aplikovať § 4 odsek 1 písmeno k/ zákona o súdnych poplatkoch v znení platnom do 30.09.2012 a poukazovať na prechodné ustanovenie § 18ca citovaného zákona, pretože dovolacie konanie začalo dňa 16.09.2014 podaním dovolania, a preto bolo na mieste uložiť súdny poplatok podľa platného znenia zákona o súdnych poplatkoch. Poukázal na to, že poplatková povinnosť za podanie dovolania nie je uvedená v prílohe zákona o súdnych poplatkoch ako samostatný typ úkonu, resp. konania s uvedením výšky súdneho poplatku, ale je vyjadrená všeobecne v § 6 odsek 2 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 5 odsek 1 písmeno a/ citovaného zákona. Preto súd postupoval v medziach zákona a pretože navrhovateľ súdny poplatok za dovolanie neuhradil, ani do napadnutého rozhodnutia a podľa jeho vyjadrenia ho nemieni uhradiť, konanie v zmysle § 10 odsek 1 zákona o súdnych poplatkoch zastavil.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 odsek 1 písmeno c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie vo veci bolo zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V odôvodnení odvolania uviedol, že v zmysle položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov spoplatneniu podlieha iba podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Namietal, že navrhovateľ podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Poukázal na to, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30.septembri 2012. V danom prípade bola žaloba navrhovateľom podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona číslo 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 odsek 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 odsek 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 214 odsek 2 OSP a dospel k záveru, že odvolania navrhovateľa proti vyššie uvedeným napadnutým uzneseniam nie sú dôvodné, a preto je potrebné obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 219 odsek 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 1 odsek 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "Sadzobník súdnych poplatkov"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 odsek 1 písmeno a/ citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Podľa odseku 4, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 odsek 1 písmeno a/ citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 odsek 1 citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou. Podľa odseku 2, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1.októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30.septembri 2012.

Podľa § 18cc citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1.januára 2014), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 31.decembra 2013 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 31.decembra 2013, i keď sa stanú splatnými po 31. decembri 2013.

Podľa Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona o súdnych poplatkoch bod I. poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, položka 7 písm. a) zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20 eur.

Zákonom č. 286/2012 Z. z. sa zmenil zákon o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 01.10.2012, ktorým bolo z ustanovenia § 4 odsek 1 vypustené písmeno k/ a v Sadzobníku súdnych poplatkov za položku 7 bola vložená položka 7a v znení, podľa ktorého zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je sadzba poplatku 20 eur, čím zákonodarca reagoval podľa dôvodovej správy k tejto novele na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. na súdoch. Z toho vyplýva, že po 01.10.2012 konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie sú oslobodené od poplatkovej povinnosti, a preto navrhovateľovi v súvislosti s podaním takéhoto návrhu, ktorý je v zmysle § 2 odsek 1 písmeno a/ zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom, vzniká podľa § 5 odsek 1 písmeno a/ zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť. Rovnako tak sa poplatníkom v týchto veciach v zmysle § 2 odsek 4 zákona o súdnych poplatkoch stáva i ten, kto podal odvolanie, resp. ten, kto podal dovolanie, ktorým obdobne poplatková povinnosť podľa § 5 odsek 1 písmeno a/ vzniká podaním odvolania a dovolania.

K námietkam navrhovateľa, že napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, a preto je nepreskúmateľné, odvolací súd udáva, že napadnuté uznesenie spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 169 odsek 1 OSP (označenie súdu, ktorý ho vydal, účastníkov konania a veci, výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní, ako i deň a miesto vydania uznesenia) a nenapĺňa tak intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Z jeho odôvodnenia (bez ohľadu na to, že nie je obsiahnuté v oddelenej časti s výslovným uvedením nadpisu Odôvodnenie) jednoznačne vyplýva, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky sadzobníka súdnych poplatkov.

Vzhľadom k tomu, že odvolanie bolo navrhovateľom podané na poštovú prepravu 21.02.2014, bolo potrebné posúdiť vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa ako odvolateľa i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01.10.2012 a to § 18ca zákona o súdnych poplatkoch. Odvolanie navrhovateľa je návrhom na začatie osobitného konania, a to konania odvolacieho, čím navrhovateľovi vznikla poplatková povinnosť.

Preto súd prvého stupňa správne navrhovateľovi napadnutým uznesením vyrubil za podané odvolanie súdny poplatok, aplikujúc tak právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti a správne stanovil i výšku súdneho poplatku v súlade s položkou 7 písmeno a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

K námietke navrhovateľa, že spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako je dovolanie a v súvislosti s povinnosťou navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za dovolanie odvolací súd dodáva, že dovolacie konanie je samostatným konaním, v ktorom odvolací súd rozhoduje o dovolaní. V danom prípade navrhovateľ podal dovolanie na poštovú prepravu 12.09.2014, v dôsledku čoho dovolacie konanie začalo po 30.09.2012, a preto vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa ako dovolateľa je potrebné posúdiť i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01.10.2012 a to § 18ca zákona o súdnych poplatkoch. Súd prvého stupňa preto správne vyrubil navrhovateľovi za podané dovolanie súdny poplatok, aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 40 eur v súlade s položkou 7 písmeno a/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Keďže navrhovateľ ako dovolateľ v určenej lehote súdny poplatok nezaplatil, súd prvého stupňa správne napadnutým uznesením č. k. 9C/60/2013-131 zo dňa 21.10.2014 podľa § 10 odsek 1 zákona o súdnych poplatkoch, dovolacie konanie zastavil.

Z uvedených dôvodov odvolací súd obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 219 odsek 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Pokiaľ ide o odvolanie navrhovateľa proti výzve súdu prvého stupňa zo dňa 22.09.2014, č. k. 9C/60/2013-118, odvolací súd dodáva, že týmto odvolaním sa v rámci tohto odvolania konania nezaoberal, pretože súd prvého stupňa o poplatkovej povinnosti za dovolanie rozhodol výzvou (vzor 4a) a výzva na zaplatenie súdneho poplatku nie je rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 201 OSP, ktoré by bolo možné napadnúť odvolaním. K podaniu navrhovateľa označenému ako odvolanie voči výzve/uzneseniu na zaplatenie súdneho poplatku odvolací súd dodáva, že v § 169 odsek 1 OSP je uvedená povinnosť odôvodniť písomné vyhotovenie uznesenia, pričom súd uložil navrhovateľovi povinnosť uhradiť súdny poplatok za dovolanie výzvou v zmysle § 10 odsek 1 zákona o súdnych poplatkoch, na ktorú nie je možné aplikovať zákonné ustanovenia, ktoré určujú formu uznesenia. Voči výzve súdu nie je možné podať odvolanie, preto odvolací súd posudzoval toto podanie označené ako „odvolanie“ podľa obsahu a považoval ho za vyjadrenie k poplatkovej povinnosti.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.